

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

वर्ष : २५ अङ्क : १५१ पृष्ठ ४ वितामोड वि.सं. २०७७ बैशाख १८ गते बिहीवार (Thursday, April 30, 2020) नेपाल सम्बत् १९४० Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु. : ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

ढकमढक फुलेको ग्याकाराण्डा: काठमाडौंको भद्रकाली-सिंहदरबार पुल किनारमा ढकमढक फुलेको ग्याकाराण्डा फूल। तस्वीर : चन्द्रकला क्षेत्री/रासस

गौरादहमा किन यस्तो ?

गौरादह, बैशाख १७। गौरादह नगरपालिकाभित्रका बजारहरूमा लकडाउनको समयमा अत्यावश्यक खाद्यान्न तथा तरकारी पसलहरू खोले समयमा एकरूपता नभएको पाइएको छ।
फरक-फरक बाडमा रहेका बजारहरू खुले समय पनि फरक-फरक रहेको पाइएको हुँदा खाद्यान्न तथा तरकारी पसलहरू खोले समय एकरूपता नभएको हो।
जिल्लाका १४ वटा स्थानीय तहका प्रमुख, सुरक्षा निकायका प्रमुख, राजनीतिक दलका प्रमुख समितिलत बैठकले मंगलवार विहान ८ बजेदेखि ११ बजेसम्म भापाका खाद्यान्न, कृषि र औषधि पसल खोले निर्णय भए पनि जिल्लाका स्थानीय बजारहरूमा रहेका अत्यावश्यक पसलहरू खोले समय एकरूपता छैन।

कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम नियन्त्रणका लागि अपनाइएको लकडाउनको पालना गर्नका लागि स्थानीय सरकारले गौरादह नगरपालिकाभित्र रहेका बजारहरू बन्द गराएको छ।
बजार बन्द भए पनि खाद्यान्न तथा तरकारीका पसलहरू केही घण्टाका लागि खोले गरिएको छ। बजार बन्द गरेपछि उपभोक्तालाई आवश्यक सामग्री खरिदका लागि पसल खोले निर्धारण गरिएको समयमा भने बजारै पिच्छे समय फरक-फरक रहेको छ। सर्वपक्षीय छलफलबाट नगरभित्र रहेका पसलहरू १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म खोले निर्णय भएपछि गौरादह उद्योग बाणिज्य संघले सोही निर्णयलाई कार्यान्वयन गर्न सबैमा अनुरोध (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

मुसहर समुदाय दङ्ग

भन्छन्- दशकपछि पक्कीको घरमा बस्ने सपना पूरा भयो

लक्ष्मी उप्रेती

मेचीनगर, बैशाख १७। भापा मेचीनगर-११का मुसहर समुदाय जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत घर पाएपछि निकै खुशी छन्। फुसको घर हटाएर सरकारले पक्की घर बनाई दिएपछि उनीहरू सधैंको घामपानीबाट जोगिएको बताउँछन्।

नीलो जस्ताको छानो, बरिपरि ईटाको गारो, भुयाल ढोका मजबुत काठको हेदै चिटिक्क देखिने र एकै खालका घर। अनि त्यही घर बरिपरि खेल्नदेखाउने मुसहर समुदायका स-साना केटाकेटी। हिजोसम्म खर र परालको छानो, बरिपरि सुन्डीको बेरा, घामपानी बाहिरै जान नसक्ने घरमा बढी दुःख कष्टका साथ जीवन गुजार्दै आएका मेचीनगरका दलित मुसहर समुदाय यस्तो घर पाउँदा अहिले निकै दङ्ग छन् र भन्छन्- 'दशकपछि पक्कीको घरमा बस्ने सपना बल्लै पूरा भयो।'

१ नम्बर प्रदेश सरकारको जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत भापाको मेचीनगरमा ६ महिनाअघि घर निर्माण गर्ने कार्य शुरू भएको थियो। अघिल्लो वर्षको मंसिर २ गते मेचीनगर-११ स्थित गोजावस्तीमा संघीय सांसद सुरेन्द्रकुमार कार्कीले आवास निर्माण कार्यक्रमको शिलान्यास गरेका थिए।

नेपाल सरकारले सुचिकृत गरेको दलित, अल्पसंख्यक लोपोन्मुख जातिमध्येको घर बनाएर आवास उपलब्ध गराउन जनता आवास कार्यक्रम शुरू गरेपछि निर्माण कार्य धमाधम अघि बढेको थियो। निर्माण शुरू भएको ६ महिनामा सम्पन्न भए पश्चात घर पाउँदा अहिले त्यहाँका मुसहर समुदायमा

खुशीको सीमा नै छैन।

सांसद कार्कीले त्यसवेला स्थानीय ढाकू मुसहरको घरको शिलान्यास गरेर कार्यक्रमको उद्घाटन गरेका थिए। उसवेला अहिलेको घरका बारेमा बताउँदै ढाकूकी श्रीमती सञ्जा मुसहर भन्छिन्- 'हाम्रो सबै घर लडिसकेको थियो। आठ-आठजनाको परिवार बस्न पनि गाह्रो थियो। पानी आएका बेला घर नै पोखरी हुन्थ्यो। घरभित्र पानी जमेर बस्न सुत्न ज्यादै समस्या थियो। सरकारले घर बनाइदिएर यो दुःखकष्टबाट पार गरेको छ। हामी धेरै खुशी छौं। यो

देशमा पनि सरकार रहेछ भन्ने बल्लै भएको छ।'

४५ वर्षीया सञ्जाको आठ जनाको परिवारले चुहिने छानो र भत्केको टाटी बेराभित्र नै धेरै हिउँद र बर्खा बिताएको दुखेसो व्यक्त गरिन्। पानी आउँदा पनि समस्या थियो, घाम लाग्दा पनि उनले भनिन्- 'पानी परेका बखत त रातभरि सुत्न पाइँदैनथ्यो चुहिँएर यी नै भएका ओढ्ने ओछ्याउनेसमेत भिजे अनि रातभर घरमै भएका छाता र घुम ओढेर घरभित्रै रात कटाउनु पर्ने बाध्यता उनको थियो।'

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

मनभरि डर, हाँसेर पठाउनुपर्ने कर

रवीन्द्रप्रसाद लिब्देन र शिखा लिब्देन

जयनारायण साह

दिपिन्द्र थापा

जनप्रतिनिधिका घरका पीडा

विपद्को यो क्षणमा सबै डराएका बेला जनप्रतिनिधि पनि डराउनु स्वभाविक हो। तर, गहन जिम्मेवारीका कारण उनीहरू डर लुकाएर भए पनि अहिले आम नागरिकसम्म पुग्नु नै छ। यस्तो अवस्थामा जनप्रतिनिधिका घर परिवार पनि डराएका हुन्छन्। नहुन् पनि किन उनीहरूका मनमा पनि कोरोनाको त्रास छ नै। त्रासका बीच पनि घर परिवारले मुस्कुराउँदै जनप्रतिनिधिलाई आफ्नो कर्ममा पठाउनुपर्छ नै। पठाएका पनि छन्।

विपद्ले चारैतिर गाजेको बेला भापाका सबै जनप्रतिनिधि विपद्को सामनाका लागि तयार छन्। विपद् निम्तनु पूर्व नै आवश्यक सम्पूर्ण तयारी पूरा गर्दै सबै नागरिकलाई सुरक्षित रहन सुझाइरहेका छन् हरेक स्थानीय तहले। जसमध्ये हलिद्वारी गाउँपालिकाका अध्यक्ष रवीन्द्र लिब्देन पनि एक (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

वितामोड, बैशाख १७। कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को महामारीका कारण लामो समयदेखि मुलुक लकडाउनमा (बन्दाबन्दी) छ।
यो बेला सबैतिर सुनसान छ। महामारीका कारण मुलुक नै सुनसान भइरहेको अवस्थामा सावधानी अपनाउँदै आफ्ना नागरिकको रेखदेख गर्ने गहन

जिम्मेवारी जनप्रतिनिधिमा हुन्छ नै। त्यस्तै गहन जिम्मेवारी निर्वाह गर्न योग्य ठहर्‍याएर नै जनताले चुनेका हुन्- जनप्रतिनिधि।
मुलुकको यस्तो विपद् परिस्थितिमा पनि सावधानी अपनाएर अहिले सबै जनप्रतिनिधि जनताको घर दैलोमा छन्। आफ्नै ज्यान कसरी बचाउने हो

ठेगान नभएको अवस्थामा मुस्कुराउँदै जनताको घर आगनामा छन्- जनप्रतिनिधि। आफ्ना नागरिकलाई घर-घरमा पुगेर दुःख-सुख, आपत विपद्, सञ्चो विसन्धो, सोध्नु जनप्रतिनिधिको अहिलेको दैनिकी नै छ। खान नहुनेलाई खानाको प्रवन्ध मिलाउनुपर्ने बाध्यता पनि छ- जनप्रतिनिधिलाई अहिले।

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरुलाई बचाउने ?

नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने	खोक्ना र हाड्नु गर्दा नाक र मुख धोउने
पदि पन्नु जस्तो तज्ञप (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने	पन्नु जस्तो तज्ञप देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने
जंगली तथा घरेलु पशुपक्षीहरूसँग असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने	पशुपक्षी मासु/अण्डा राम्रोसँग पकेको मात्र खाने

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

आगामी मनसुन जेठ १९देखि

काठमाडौं, बैशाख १७। आगामी मनसुन अवधि (२०७७ जेठ १९देखि असोज १४ गतेसम्म) मा नेपालको औषत वर्षा, सरदर ९६ प्रतिशत हुने जलवायु प्रारूपले देखाएको छ।
साथै क्षेत्रगत रूपमा नेपालका अधिकांश भूभागमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ। यद्यपि प्रदेश नं १, बागमती र गण्डकी प्रदेशको उत्तरी भूभागमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना ५० प्रतिशतभन्दा बढी रहेको छ भने अन्य भूभागहरूमा त्यो भन्दा कम वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ। जलस्रोत तथा सिञ्चाई मन्त्रालय अन्तर्गतको जल तथा मौसम विज्ञान विभागले जनाएको छ।
यो आँकलन विभागको मनसुनी वर्षा आँकलन गर्ने प्रारूप र दक्षिण एशियाली जलवायु दृष्टिकोण मन्त्रले सार्वजनिक गरेको दक्षिण एशियाको आगामी मनसुनी वर्षाको आँकलनका आधारमा तयार गरिएको विभागका वरिष्ठ मौसमविद् डा. इन्दिरा कँडेलले जानकारी दिइन्। सामान्यतया सरदर वर्षा भन्नाले कुनै पनि स्थानको लामो समय (सन् १९८१ देखि २०१०) को ३४ देखि ६७ प्रतिशतको वर्षालाई जनाउँदछ भने सरदरभन्दा कम र बढीको वर्षा भन्नाले क्रमशः ३४ प्रतिशतभन्दा कम र ६७

प्रतिशतभन्दा बढीको वर्षालाई जनाउँछ।
यस वर्ष बङ्गलादेशको ढाकामा यही बैशाख ८ देखि १० गतेसम्म दक्षिण एशियाली मुलुकहरूको जलवायु दृष्टिकोण सम्बन्धी साक्षा मन्त्रको १६औं सब कोभिड-१९को महामारीका कारण 'अनलाइन सत्र'को रूपमा सम्पन्न भएको थियो। उक्त भिडियो कन्फ्रन्समा दक्षिण एशियाका नेपाल, भारत, पाकिस्तान, भूटान, बङ्गलादेश, माल्दिभ्स, श्रीलङ्का, अफगानिस्तान र म्यान्माका सरकारी सेवाका मौसम विज्ञानका विज्ञहरू र विश्व मौसम सङ्गठन, विश्व मौसम सङ्गठनको क्षेत्रीय जलवायु केन्द्र भारत, युके मेट ऑफिसलगायत क्षेत्रीय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाका प्रतिनिधिको सहभागिता रहेको उनले बताए।
यस मन्त्रले मुलतः यस वर्षको मनसुनमा दक्षिण

एशियाली मुलुकमा हुने वर्षाको अवस्था कस्तो रहन्छ भन्ने विषयमा छलफल केन्द्रित रही यसको आँकलनसमेत गरेको छ। मन्त्रका अनुसार दक्षिण एशियाका धेरै भागमा यस वर्षको मनसुनी वर्षा साधारणतया सरदर हुने भन्दै आफ्नो साक्षा दृष्टिकोण सार्वजनिक गरेको छ। सो दृष्टिकोण वर्मोजिम नेपाल, भारतलगायत धेरैजसो देशमा यस वर्षको मनसुन सिजनमा सरदर वर्षा हुने सम्भावना रहेको छ भने दक्षिणी तथा मध्य पाकिस्तानमा सरदरभन्दा बढी वर्षा हुने सम्भावना छ।
उक्त साक्षा दृष्टिकोण दक्षिण एशियाको हावापानीलाई मुख्य प्रभाव पार्ने विद्यमान जलवायुको अवस्था र विश्वव्यापी जलवायु प्रारूपको ऋतुगत पूर्वानुमानको प्राविधिक विश्लेषण गरी मौसमविद्हरूद्वारा तयार गरिएको वरिष्ठ मौसमविद् डा. कँडेलले बताए।
साक्षा दृष्टिकोण तयार गर्ने क्रममा दक्षिण एशियाको जलवायुलाई प्रभाव पार्ने प्रशान्त महासागर र हिन्द महासागरको पानीको तापक्रममा निर्भर रहने जलवायु मोडल र अन्य सूचकको आँकलनसँगै अन्तरऋतु परिवर्तनशीलताका कारकलाई समेत मध्यनजर गरी तयार गरिएको छ।

कोरोना भाइरस उपचार कोषमा रकम जम्मा गर्न आह्वान गरिएको सूचना

विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (COVID-19) रोगको संक्रमणलाई फैलिन नदिन तथा सोको रोकथाम एवम् नियन्त्रणका लागि देहायको बैकमा 'कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष' खाता खोलिएको हुँदा इच्छुक व्यक्ति तथा संघ-संस्थाहरूले सो खातामा रकम जम्मा गरी सहयोग गरिदिनुहुन आह्वान गरिएको व्यवहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

बैंकको नाम: राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक
शाखा: सिंहदरबार परिसर
खाताको नाम: कोरोना भाइरस संक्रमण रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचार कोष
खाता नं. १९६००००१९०१

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

एकै गाउँका चार जनाको रहस्यमय मृत्यु

महोत्तरी, वैशाख १७। महोत्तरीको भद्रहा नगरपालिका-७ मा विगत दुई दिनमा एकै गाउँका चारजनाको रहस्यमय मृत्यु भएपछि गाउँमा त्रास छाएको छ।

भद्रहा नगरपालिका-७ मेघनाथ गोरहना गाउँमा मङ्गलवार र बुधवार गरी दुई दिनमा चारजनाको रहस्यमय मृत्यु भएपछि गाउँलेमा त्रास बढेको वडाध्यक्ष वासुदेवसिंह थारुले बताए। उनका अनुसार एकपछि अर्को गरी स्थानीयवासी ४० वर्षीय मोहन चौधरी, ५२ वर्षीय नयनी चमार, ५४ वर्षीय लालबाबु सिंह र ५२ वर्षीय गङ्गाराम सदाको मृत्यु भएपछि अहिले गाउँमा त्रास उत्पन्न भएको हो। वडाध्यक्ष थारुले चारैजनाले रक्सी पिउने गरेका र गाउँमा अत्यधिक मात्रामा रक्सी उत्पादन भइरहेकाले उनीहरूको विषाक्त रक्सी सेवनबाट मृत्यु भएको हुन सक्ने आशङ्का गरे।

यस सन्दर्भमा महोत्तरीका प्रहरी उपरीक्षक श्यामकृष्ण अधिकारीले उनीहरूको मृत्यु दुई/तीन दिनको अन्तरालमा भएको हामीले खबर पाएको तर शव परीक्षण नगरी उनीहरूको मृत्यु रक्सी सेवनबाट भएको निष्कर्षमा पुग्न नसकिने बताए। प्रहरी उपरीक्षक अधिकारीले घटनाको जानकारी प्राप्त भएलगत्तै सो गाउँमा व्यापक प्रहरी परिचालन गरेर बुझ्न लगाउँदा मृतकमध्ये तीनजनालाई आफ्नैले दाहसंस्कार गरिसके पनि मृतक लालबाबु सिंहको शव बुधवार प्रहरीले जलाउनुअघि नै निकटस्थमा लिडसकेको पत्ती परीक्षणका लागि अस्पतालमा पठाएको बताए।

यसैबीच विषाक्त रक्सी सेवनबाट उनीहरूको मृत्यु भएको अडकलवाजी भइरहेकै अवस्थामा प्रहरी मृतकमध्ये लालबाबु सिंहको घरबाट रक्सी बरामद गरेको छ भने स्थानीय रामपुकार सिंहको घरमा मदिरा बनाउने भट्टी तथा मदिरा तयार गर्न राखिएको ८०० लिटर कच्चा पदार्थसमेत बरामद गरेको प्रहरी उपरीक्षक अधिकारीले बताए।

५५९ लिटर घरेलु रक्सीसहित ५ जना पक्राउ

मोरङ, वैशाख १७। कटहरी गाउँपालिका-३ कटहरी चोकबाट अवधि घरेलु मदिरा करिव ५ सय ५९ लिटर सहित ५ जनालाई बुधवार विहान प्रहरीले पक्राउ गरेको छ।

पक्राउ पर्नेहरूमा बेलवारी नगरपालिका-११ बस्नेहरू ४० वर्षीया मिना गुरुङ, ४४ वर्षीया अनिता राई, ४० वर्षीया रिता गुरुङ, ३५ वर्षीया आस्मा तामाङ र ४६ वर्षीय दिपक गुरुङ रहेका छन्। सोही ठाउँस्थित खटिएको प्रहरीले को.१ च २५३१ नम्बरको भेनलाई जाँच गर्ने क्रममा उक्त घरेलु मदिरा सहित उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो।

उनीहरूलाई आवश्यक कारवाहीको लागि आन्तरिक राजश्व कार्यालय विराटनगरमा बुझाउने पहल भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जनाएको छ।

मानवअधिकार अनुगमनमा समावेशीकरण माग

काठमाडौं, वैशाख १७। कोभिड-१९का समयमा मानवअधिकार अवस्था अनुगमन गर्न गठित संयन्त्रलाई लैङ्गिक र सामाजिक समावेशीयुक्त बनाउन महिला, कानून र विकास मन्त्र (एफडब्लुएलडी) ले माग गरेको छ।

मन्त्रका कार्यकारी निर्देशक सविन श्रेष्ठले राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगको ध्यानाकर्षण गराउन पत्र लेख्दै यस्तो माग गरेका छन्। मानवअधिकार अवस्था अनुगमन सम्बन्धी सबै तहका समितिमा अनिवार्य महिला प्रतिनिधित्वको सुनिश्चिततासहित लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरणयुक्त बनाउन आयोगको ध्यानाकर्षण गर्दछौं- , पत्रमा उल्लेख गरिएको छ।

आयोगको अग्रसरतामा 'कोभिड-१९को सन्दर्भमा मानवअधिकार अवस्था अनुगमन नेटवर्क' को स्थापना गरेकामा मन्त्रले स्वागत गरेको छ। नेटवर्क अन्तर्गत राष्ट्रव्यापी रूपमा अनुगमन गर्न चार तहको उच्चस्तरीय, केन्द्र, प्रदेश र जिल्लास्तरीय मानवअधिकार अवस्था अनुगमन समिति गठन गरेकामा मन्त्रले आभार पनि व्यक्त गरेको छ।

नेटवर्कका समितिको सदस्य मनोनयन गर्दा समग्र समावेशितालाई ध्यान दिने कार्यविधिमा उल्लेख भए पनि गठन भएका उच्चस्तरीय मानवअधिकार अवस्था अनुगमन तथा समन्वय समितिलगायत विभिन्न तहका समितिमा महिला सहभागिता शून्य रहेकामा मन्त्रले आयोगलाई ध्यानाकर्षणपत्र लेखेको कार्यकारी निर्देशक श्रेष्ठले बताए।

मानवअधिकार अवस्था अनुगमन नेटवर्कको कार्यविधि ले माल्याएका अनुगमनका क्षेत्र वर्तमान कोभिड-१९को सन्दर्भमा उपयुक्त र समसामयिक रहेको भन्दै मन्त्रले वर्तमान जटिल परिस्थितिमा लैङ्गिक र सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिन अनुरोध गरेको हो।

कमलाले क्वारेन्टाइनमै जन्माइन् बच्चा

भापा, वैशाख १७। पश्चिम सुर्खेतमा क्वारेन्टाइन बसेकी एक महिला सुर्खेत भएकी छन्।

पञ्चपुरी नगरपालिकाले विद्यापुर क्याम्पसमा सञ्चालन गरेको क्वारेन्टाइनमा रहेकी कमला नेपाली मंगलवार विहान छोरा जन्माएकी हुन्।

नगरप्रमुख उपेन्द्रबहादुर थापाले कमलालाई सुर्खेरी व्यथा लागेपछि स्वास्थ्यचौकी लमाएको बताए। आमा र शिशु दुवैको अवस्था सामान्य रहेको स्वास्थ्य चौकीले जनाएको छ। नगरप्रमुख थापाका अनुसार सुर्खेरी भएपछि उनलाई होम क्वारेन्टाइनमै राखिने गरी पठाइनेछ। पञ्चपुरी-६ छाप्रेकी कमला चितवनबाट वीरेन्द्रनगर हुँदै आइतबार श्रीमानसँगै विद्यापुर पुगेका थिएन्।

गौरादहमा ...

गरेको थियो। नगरभित्रका अधिकांश पसलहरू दिउँसो १२ देखि ४ बजेसम्म सञ्चालन भएपनि केही बजारहरूमा स्थानीय परिेश्वर अनुसार पसलहरू खोल्दा समय फरक-फरक हुन गएको हो।

नगरभित्रका वडा कार्यालयहरूले केही बजारका पसल तथा सागसब्जी पसललाई समेत फरक-फरक समयमा सञ्चालन गर्ने अनुमति दिएका छन्। गौरादह उद्योग वाणिज्य संघले नगरभित्र रहेका औषधि पसलहरूलाई रोक नलगाई अन्य पसल, तरकारी र फलफूल पसल गर्ने व्यापारीलाई १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म सञ्चालन गर्न आह्वान गरेको गौरादह उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष जेवी कार्कीले जानकारी गराए।

नगरभित्र रहेका व्यवस्थित मासु पसलहरूलाई सञ्चालनको अनुमति दिएपनि खुल्ला रूपमा विक्रीवितरण गर्दै आएका माछा-मासु पसलहरू भने बन्द गरिएको अध्यक्ष कार्कीले बताए। करिव ५३ हजार जनसङ्ख्या रहेको गौरादह नगरपालिकाभित्रका दुना-साना गरी १३ वटा बजार रहेका छन्। नगरपालिकाभित्र रहेका बजारहरूमा वडा कार्यालयले तरकारी तथा फलफूल पसलहरूलाई बजार क्षेत्रमा मात्र सिमित नराखी फरक-फरक ठाउँमा राखी सामाजिक दुरी कायम गरी विक्रीवितरण गराउँदै आएको छ।

गौरादह नगरपालिकाभित्रको सबैभन्दा ठूलो गौरादह बजार १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म सञ्चालन भइरहेको छ। गौरादह बजारमा १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म मात्र तरकारी तथा किराना पसलहरू खुल्ला रहन्छन्। नगरपालिकाभित्रको दोस्रो ठूलो बजार ग्वालढुङ्गामा किराना पसलहरू विहान ७ बजेदेखि १० बजेसम्म र तरकारी तथा फलफूल पसलहरू बेलुका ३ बजे देखि ५ बजेसम्म सञ्चालन हुने वडाध्यक्ष बलराम खरेलले बताए।

माछा-मासु पसलहरू पूर्णरूपमा बन्द गरिएको र तरकारी तथा फलफूल पसलहरूलाई बजार क्षेत्रमा सिमित नराखी बजार आसपासका क्षेत्रमा विक्रीवितरण गरिँदै आएको वडाध्यक्ष खरेलले जानकारी गराए। नगरभित्र एउटैमात्र पशुहाट रहेको दामुना बजार तथा कोहबरा बजारका पसलहरू भने १२ बजेदेखि २ बजेसम्म

खुल्ला रहने वडाध्यक्ष खडगपसाद पराजुलीले जानकारी गराए। स्थानीयस्तरमा उत्पादन भएको तरकारी तथा फलफूलहरू भने बजारका विभिन्न ठाउँमा राखी ४ बजेतिर विक्रीवितरण गर्ने गरेको अध्यक्ष पराजुलीले बताए।

गौरादह नगरपालिका मात्र नभएर भापाको दक्षिणी क्षेत्रकै पुरानो जुरोपानी बजार पनि हाट लाग्ने दिन बेलुका ४ बजेदेखि लाग्ने गरेको छ। बजारमा भीडभाड नगरी सामाजिक दुरी कायम गरी विक्री-वितरण गर्न व्यापारी तथा ग्राहकहरूमा अनुरोध गरिएको वडाध्यक्ष भूमिराज पराजुलीले जानकारी गराए। दक्षिणी क्षेत्रको पुरानो बजार भएपनि विकासमा फड्को मार्न नसकेको जुरोपानी बजारमा स्थानीयस्तरमा उत्पादन भएका तरकारी तथा फलफूल विक्री-वितरण गरिने भएकाले व्यापारी तथा ग्राहकहरूले आफू सुरक्षित भएर खरिद विक्री गरेको वडाध्यक्ष पराजुलीले बताए। वडा नं -९ वैगुन्धुराभित्रको एउटैमात्र वैगुन्धुरा बजारमा माछा-मासु पूर्णरूपमा बन्द भएपनि अति आवश्यक खाद्यान्न पसलहरू १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म सञ्चालन भएको वडाध्यक्ष सीताराम भट्टराईले जानकारी गराए। नगरपालिकाभित्रकै स्कूलचौन, बालुबथाको शनिचरे बजार पनि १२ बजेदेखि ४ बजेसम्म सञ्चालन हुने गरेको छ।

मनगरि ...
हुन्। उनी विहान फिसमिसे देखि राति अवेरसम्म पनि फोनमा नै व्यस्त हुन्छन्। कहिले यो गाउँ त कहिले त्यो गाउँका मानिसको अवस्था के छ भन्दै बुझिरहेका हुन्छन्। कस्को घरमा के पाक्यो, कस्को के खायो र गाउँमा को नयाँ मानिस आयो एक/एक विवरण थाह हुन्छ उनलाई। उनलाई श्रीमती शिखाको पनि उचितै साथ छ। सावधानीका उपाय अपनाउँदै गाउँवासीको हेरचाह गर्न श्रीमती शिखाको सँगै उत्प्रेरणा पाउने गरेका छन् अध्यक्ष लिड्देनले। 'यो बेला नडराउने को नै पो होला, डर त लाग्छ नै- लिड्देनकी श्रीमती शिखा भन्छिन्- जनताको प्रतिनिधि नै डराए त भएन नि। म डराए भने श्रीमान पनि डराउनु हुन्छ। भित्र मनमा चिसो भए पनि श्रीमानलाई भने सधैं हाँसेर पठाउँछु।

कोरोनाको त्रास चारैतिर फैलिएको छ। अफ भापाका पनि दुई जना संक्रमित नै फेला परेका छन्- शिखाले भनिन्- मेरा श्रीमान, आफूमा सचेत हुनुहुन्छ, तथा सावधानीका सबै उपाय उहाँले अपनाउनु भएको छ। बाहिर जाँदा पीपीई, सेनिटाइजर, ग्लोब्स, मास्क सबै युज गर्नुहुन्छ। तर, पनि मनमा कतकता छ र चाँहि लाग्दोरहेछ। नानीहरू सानै छन् शिखाले थपिन्- बाहिरबाट आएर सबै लगा बाहिरै खोल्नुहुन्छ, आफूले प्रयोग गरेको सबै बस्तु चेञ्ज गरेर मात्रै घरभित्र पस्नु हुन्छ, तर पनि मन मान्दैन कहिलेकाँहि त सन्तुष्टाउछु पनि।

अहिले मेरो श्रीमान मात्र होइन सबै जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी सबै फिल्डमै छन्- शिखाले थपिन्- यो बेला सावधानी आफूले अपनाउने हो, आफूले सावधानी अपनाए रोग आफैँ लाग्दैन। म मेरा श्रीमान मात्र होइन यो बेला फिल्डमा खटिने सबैलाई सावधानी अपनाउन मेरो आग्रह छ।

शिखा जनप्रतिनिधिका परिवारको प्रतिनिधि पत्र मात्रै हो। उनी जस्तैभित्र मनमा त्रास बोकेर पनि बाहिर मुस्कुराइरहने धेरैका परिवार छन्। भापा गाउँपालिका अध्यक्ष जयनारायण साहकी श्रीमती कुसुमकला साह भन्छिन् - कहिले काँहि त श्रीमानले हामीलाई कोरोना सानु हुन्छ भै लाग्छ। विहान हिँडेको श्रीमान सफि ६/७ बजेमात्र घर फर्कदा मनमा अनेक कुरा खेल्छ। हामी जनप्रतिनिधिका परिवार डराएर पनि त हुँदैन नि हिम्मत गरेर भए पनि अरुलाई सुरक्षित गर्नु हाम्रो दायित्व हुन्छ। दिनभरि घरमा बस्दा मनभरि पीर भए पनि बेलुका श्रीमान आएपछि सबै विसन्धु। श्रीमान मुस्कुराउँदै आउनुहुन्छ- कुसुमकलाले भनिन्- यकान भए पनि श्रीमान घर फर्कदा मुस्कुराउँदै आएको देख्दा बेले आनन्द आउँछ।

कोरोनाको हल्ला शुरू-शुरूमा फैलदै जाँदा आफूलाई पनि निककै डर लाग्यो कुसुमकलाले भनिन् - भापा गाउँपालिका नै नेपाल लकडाउन हुनुहुन्दा अगाडि नै लकडाउन भएर होला अहिले डर कम भएको छ। बन्दाबन्दी छ पहिला त श्रीमानलाई छिटो-छिटो घर आउन पनि भने। पछि सम्झिए जन्मप्रतिनिधि नै घरमा बसे भने नागरिकको के हालत होला भनेर

अहिले त आफैँ मनभरि डर बोकेर पनि मुस्कुराउँदै सबै पठाउँछु।
उता गौरीगञ्ज गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष दीपिन्द्र थापाको पनि घरको समस्या उही हो। उनी भन्छन् - शुरूमा त घरपरिवार निककै आँति अहिले त्यस्तो छैन। उनीहरूले पनि बुकेपछि काम गर्न सहज भएको छ। हामीले आफ्नो कर्तव्य सावधानी अपनाए रोग आफैँ लाग्दैन। म मेरा श्रीमान मात्र होइन यो बेला फिल्डमा खटिने सबैलाई सावधानी अपनाउन मेरो आग्रह छ।

टायर पडिक्दा ज्यान गयो

विराटनगर, वैशाख १७। मोरङ विराटनगर-१३ स्थितमा टायर पड्कदा भारत समस्तिपुर घर भएका २५ वर्षीय मो. हैदरको मृत्यु भएको छ। विराटनगर-१३का जीतेन्द्र यादवको सटर भाँडामा लिई गाडीको टायरको पम्पर बनाई बस्दै आएका हैदरले पुरानो टायरमा हावा हालिरहेको अवस्थामा एक्कासी टायर पडिक्दा टायरभित्र

रहेको फलामको रिडले टाउंको र शरीरमा चोट लाग्दा उनको घटनास्थलमै मृत्यु भएको इलाका प्रहरी कार्यालय रानीले जनाएको छ। मृतक हैदरको शवलाई कानूनी प्रक्याको लागि कोशी अस्पताल विराटनगर लमाएको र घटना सम्बन्धमा अनुसन्धान भइरहेको उक्त कार्यालयले जनाएको छ।

राष्ट्रिय उपभोक्ता मन्त्रका जिल्ला अध्यक्ष मदन गोपाल सुब्बा, कञ्जुमर आई नेपालकी जिल्ला अध्यक्ष अधिवक्ता कोपिला खड्का बस्नेत, विश्व उपभोक्ता महासंघकी अध्यक्ष सरस्वती चौलागाईंवीच भएको संवादमा पाँच बुँदे निष्कर्षसहित सरोकारवालालाई सुभाब दिइएको छ। अनुगमनका क्रममा उपभोक्तावादी संस्था, उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि, विपयविज्ञहरूलाई अनिवार्य समेटेर सुभाइएको छ।

महामारीको यसको घडीमा सम्पूर्ण उपभोक्ताले सामाजिक दुरी कायम राखी खाद्य सामग्री खरिद गर्न, अनावश्यक भीडभाड नगर्न र आवश्यक खाद्य सामग्री मात्र सञ्चय गर्न समेत आग्रह गरिएको छ। त्यस्तै संकटको यो बेलामा मृत्युबुद्धि नगर्न र कृत्रिम अभाव सृजना नगर्न व्यवसायीहरूलाई आग्रह समेत गरिएको छ। त्यस्तै राहत वितरण गर्दा गुणस्तरीय खाद्यवस्तु

खाद्यवस्तुको मूल्य तोक्न स्थानीय सरकारलाई सुभाब

कमला खतिवडा
उपप्रमुख
अर्जुनधारा
नगरपालिका

भरतबहादुर पुरी
खाद्य निरीक्षक
खाद्य प्रविधि तथा गुण
नियन्त्रण कार्यालय

कुमार भट्टराई
अध्यक्ष
बितामोड उद्योग
वाणिज्य संघ

मदन गोपाल सुब्बा
अध्यक्ष
राष्ट्रिय उपभोक्ता
मन्त्र, भापा

कोपिला बस्नेत
अध्यक्ष
कञ्जुमर आई
नेपाल, भापा

सरस्वती चन्लागाई
अध्यक्ष
विश्व उपभोक्ता
महासंघ

बितामोड, वैशाख १७। बजारमा बढ्दो महगी, कृत्रिम अभाव र कालोबजारी नियन्त्रण गर्न तत्काल बजार अनुगमन र कारवाहीलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्नेमा जोड दिइएको छ। सरोकारवालालाई सुभाब दिइएको छ। अनुगमनका क्रममा उपभोक्तावादी संस्था, उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि, विपयविज्ञहरूलाई अनिवार्य समेटेर सुभाइएको छ।

महामारीको यसको घडीमा सम्पूर्ण उपभोक्ताले सामाजिक दुरी कायम राखी खाद्य सामग्री खरिद गर्न, अनावश्यक भीडभाड नगर्न र आवश्यक खाद्य सामग्री मात्र सञ्चय गर्न समेत आग्रह गरिएको छ। त्यस्तै संकटको यो बेलामा मृत्युबुद्धि नगर्न र कृत्रिम अभाव सृजना नगर्न व्यवसायीहरूलाई आग्रह समेत गरिएको छ। त्यस्तै राहत वितरण गर्दा गुणस्तरीय खाद्यवस्तु

वितरणमा जोड दिइएको छ। बजारमा अत्यावश्यकवस्तुको अभाव हुन नदिन उद्योगी, व्यवसायी, प्रशासन र विभिन्न तहका सरकारसँग समन्वय गरी काम गर्नुपर्नेमा समेत जोड दिइएको छ।

गामीण क्षेत्रमा उत्पादित कृषिजन्य वस्तुलाई बजारसम्म सहज रूपमा पुऱ्याउन उद्योग वाणिज्य संघहरूले समन्वय गरिदिन पनि आग्रह गरिएको छ। भिडियो संवादको संयोजन तथा सहजीकरण संवाद समूह भापाले गरेको थियो।

संवादमा अर्जुनधारा नगरपालिकाका उपप्रमुख आचार्यले नगरपालिकाले उपभोक्ता अधिकार रक्षाका लागि गरिरहेको कामको बारेमा जानकारी गराएकी थिइन्। जिल्लाका सबै सरोकारवालावीच उपभोक्ता अधिकारको विषयमा निर्गमित र गम्भीर छलफल हुनुपर्नेमा उनले जोड दिएकी छिन्।

मकैबारीमा किशोरीलाई करणी

मोरङ, वैशाख १७। १४ वर्षीया किशोरीलाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा कानेपोखरी गाउँपालिका-३ बस्ने भोजपुर रामप्रसाद राई गाउँपालिका-६ घर भएका १४ वर्षीया आस्विन घिमिरेलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। घिमिरेले ती किशोरीलाई स्थानीय मकैबारीमा लगेर जबरजस्ती करणी गरेको भन्ने खबर प्राप्त हुनासाथ प्रहरी चौकी र माईलोबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई पक्राउ गरेको हो।

बिता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)
बितामोड, भापा

पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।

मुपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

आकर्षक घडेरी बित्रीमा

भापाको अर्जुनधारा-९स्थित कटहरडाँडामा कालोपत्रे पिच बाटोले छोएको ३६ फिट भई पश्चिम फर्केको घरायसी तथा व्यापारीक प्रयोजनको लागि मिटाह एकमुष्ट वा टुक्रा गरी लिन चाहने व्यक्तिले सम्पर्क राख्नुहोला।

नोट: जम्मा जग्गाको क्षेत्रफल ११ कठ्ठा
सम्पर्क: नरेश श्रेष्ठ (मो. नं. ९८४२६२४१५०, ९८१७०२१५५)

बितामोड खानेपानीको महशुल अब घरबाटै

बितामोड साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्थाले आम उपभोक्ताको हितलाई ध्यान राख्दै २०७७ वैशाख १४ गते आइतवारदेखि अनलाइनबाट खानेपानीको महशुल भुक्तानी गरिने सेवा शुरू गरेको जानकारी गराउँदछौं।

अब खानेपानीका ग्राहकले फोन पे नेटवर्क, कनेक्ट आइपियस, क्युआर कोड पेमेन्ट, बालेट इन्टीग्रेसन, ई-सेवा, खल्टी एफस डाउनलोड गरी अनलाइनबाट खानेपानीको महशुल बुझाउन हुन सम्बन्धित सबैमा हार्दिक अनुरोध गर्दछौं।

बितामोड साना शहरी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता संस्था
बितामोड, भापा

निरंकुशताले अलो गर्देन

विश्वका दुई सयभन्दा बढी देशहरू नोबल कोरोनाबिरुद्धको युद्धमा होमिएको बेला हाम्रो सरकार भने कुर्सी रक्षाको संघर्षमा छ। इतिहासमै सर्वाधिक शक्तिशाली रहेको नेकपाभित्रको आन्तरिक द्वन्द्वले कोरोना सरकारको प्राथमिकतामा नपर्ने हो कि चिन्ता थपिएको छ। अहिले देशमा फण्डे छ दर्जन कोरोना संक्रमित देखिएका छन्। थपिने क्रम बढ्दो रहेकाले एकातिर त्रास बढेको छ भने अर्कातिर बन्दाबन्दीका कारण दैनिकी नै कष्टकर बन्दै गएको छ। यसको नियन्त्रण र रोकथामका लागि गरिएका प्रयास र प्रयोग आफैँ विवादित छ भने परीक्षण गर्ने किटको विश्वसनीयतामाथि समेत शंका छ। स्वास्थ्य सामग्रीहरूको गुणस्तर र खरिद प्रक्रियामा आशंका र अनियमितता भएको भन्दै कतिपय सत्तारूढ दलकै नेताहरूले आलोचना गरेको सन्दर्भले पनि सरकारको भूमिका स्पष्ट हुनसकेको छैन।

कोरोना कहरको बीच सरकारले राजनीतिक दल र संवैधानिक परिषद् सम्बन्धी दुई अध्यादेश जारी गर्‍यो। यसलाई प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले अनुचित समयको, असान्दर्भिक भन्दै तत्काल फिर्ता गर्न दबाव दियो। ऊ लगायत विपक्षी दल मात्र होइन सत्तासीन दलकै प्रभावशाली नेताहरू समेत अध्यादेशको विपक्षमा उत्रिए। चौतर्फी आलोचना र दबावका कारण मन्त्रपरिषद्को बैठकले उक्त आदेश फिर्ता लियो। सरकार मिडिया काउन्सिल, मानव अधिकार, गुठी विधेयक लगायतका निर्णयका कारण एकपछि अर्को विवादमा फस्दै गयो। परिणाम इतिहासकै शक्तिशाली तर कार्यान्वयनमा कमजोर सावित भयो।

एमाले र माओवादीबीच भएको एकताले बलियो नेकपा आज पनि अंकगणितमा बलियो छ। संसदमा दुईतिहाइ भएकाले सरकार नयाँ जनादेश नलिँदासम्म बिघटन हुने कल्पना पनि असान्दर्भिक हुन्छ। तर, यही समय नेकपाभित्रको विवाद सडकमा छलाख्छुल पोखिएको छ। प्रधानमन्त्री खड्गप्रसाद ओली स्वेच्छाचारी र सर्वसत्तावादी ढंगबाट चलेको भन्दै शीर्ष नेताहरू नै उनीबिरुद्ध बैठक, छलफल र भेला गर्न थालेपछि दलभित्र जोड-घटाउको खेल शुरू भएको छ। पार्टीको विधान अनुसार सचिवालय बैठक डाकन आलटाल गर्दै आएका अध्यक्ष एवम् प्रधानमन्त्री ओली अन्ततः बैठकका लागि सहमत भए। नौ सदस्यीय सचिवालयमा ओलीको पक्षमा तीन जना छन् भने वर्तमान समीकरणमा स्थायी कमिटी, केन्द्रीय समिति र संसदमा समेत उनी अल्पमतमा छन्। अर्का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल, बरिष्ठ नेताहरू माधव नेपाल, भलनाथ खनाल र उपाध्यक्ष बामदेव गौतम सम्मिलित समूह अध्यक्ष र प्रधानमन्त्री मध्ये एक पद त्याग्न ओलीलाई एक पद त्याग्न दबाव दिइरहेका छन्। यो समय अल्पमत र बहुमतको जोड घटाउ गर्ने बेला होइन।

प्रधानमन्त्रीले पनि सुशासनसहितको भ्रष्टाचारबिरुद्धको नाममा हजारौंको जीवन हरण गरेको सत्यलाई सत्तासीन दलले भुल्नु हुँदैन। आफूलाई घेराबन्दीमा पारेको भन्दै पटक-पटक भेटघाटमा रहेका प्रधानमन्त्रीले बरिष्ठ नेता नेपाललाई पनि भावी अध्यक्षको प्रस्ताव गरेर गुट फुटाउने प्रस्ताव गरेका छन्। तर, तत्कालको आवश्यकता सत्ता होइन कोरोनाबाट मुक्ति हो। त्यसैले सरकार र सत्तारूढ दलको पहिलो प्राथमिकता त्यसबिरुद्ध युद्धमा केन्द्रित हुनुपर्दछ। यसका लागि कार्यकारी प्रमुखको हैसियतले प्रधानमन्त्री गम्भीर हुनुपर्छ। उनले आफ्नो दल मात्र होइन प्रतिपक्षीलाई समेत विश्वासमा लिने उदारता देखाउनुपर्छ। अनि मात्र नेपालीले सरकारप्रति भरोसा गर्न सक्छन्। यसका लागि सर्वसत्तावादी सोच त्याग्नै पर्छ।

देविका के.सी.

सरकारले यस्तो अवस्थामा हिसापीडित महिलाहरूको उद्धारका लागि केही योजनाहरू तुरुन्त ल्याउनुपर्ने देखिन्छ। महिला हिसाको विषयलाई सम्बोधन गर्न सबैपक्ष संवेदनशील हुन अति नै आवश्यक छ आज। महिलामाथि भइसकेका हिसाका घटनाहरूलाई सम्बोधन गर्नु उत्तिकै जरुरी छ।

आज विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएर वितण्डा मच्चाइरहेको कोरोना भाइरस, जसले आम मानवलाई त्राहीमाम बनाएको छ। विश्वव्यापी रुपमै खेलाबेला मच्चाएको छ। साँच्चै भन्नु पर्दा मैले जीवनका कैयौँ बसन्तहरू पार गरेँ तर यस्तो त्रासपूर्ण परिस्थितिको सामना पहिलोपटक गर्दैछु। थाहा छैन मलाई मात्रै यस्तो अनुभूति भएको छ कि अरुलाई पनि? अरुबेला खोकी लाग्दा वास्तै हुन्थे, यसो खोकी लाग्थ्यो २,४ दिनमा निको भैहाल्थ्यो, वास्ता हुन्थेन। तर अहिले लाग्ने रुखाखोकी भने विशेष छ। त्यसै शंकाशंकाका लंका पुगिएकै छ। बेलुका राम्रै सुत्थो विहान उठ्दा यसो अलि अठ्ठो महसुस भयो कि वा मलाई त ... भनेर फेरि त्यस्तै त्रास। थाहा छैन यो त्रास कहिलेसम्म हो? खै, अन्धकार छ अगाडि। आज विश्वमा यही कोरोनाकै कारण कैयौँले ज्यान गुमाई सके भने कैयौँ संक्रमितहरू अस्पतालका बेडहरूमा छट्टपट्टाई रहेका छन्।

म मेरै घरभित्र लकडाउन भए तापनि सारा दुनियाँको ताजा खबर भने तुरुन्त-तुरुन्त पाइरहेकी छु। धन्य छ इन्टरनेटको संसार, जसले संसारलाई

खुन्च्याएर एउटा मोवाईलमा नै सिमित बनाई दिएको छ। हिजोआज म मेरो कामको प्रकृति अनुसार विहानै उठेर उपलब्ध भएका सबै अनलाईन न्युजहरू हेर्नुपर्छु, कारण यो लकडाउनको अवाधिमा लैगिक हिसाको अवस्था कस्तो रह्यो, कस्तो रहँदैछ भनी विश्लेषण गरी ती घटनाहरूलाई दस्तावेजीकरण गर्ने र सम्बन्धित निकायहरूलाई जानकारी दिने। विडम्बना, यो समयमा यस्ता घटनाहरूप्रति कसैको चासो छैन। यस सम्बन्धी काम गर्ने संघ संस्थाहरू समसामयिक समस्याले गर्दा प्रभावकारी ढंगबाट काम गर्न सकेका छैनन्। प्रहरीहरू अन्यत्र व्यस्त भएको अवस्था छ भने महिला हिसा भएको खण्डमा महिलाहरूले उजुरी गर्ने एकमात्र स्थान राष्ट्रिय महिला आयोगको हटलाइन सेवा पनि यो अवस्थामा निष्कृय नै छ। यही मौकामा महिला हिसाका घटनाहरू भने अकल्पनीय तरिकाले बढेको बढ्दै छन्।

म यसरी समाचारहरू पढ्दै जाँदा महिला हिसा तथा लैगिक हिसाका अनेक थरी समाचार पाउँछु।

हेरक दिन कुनै न कुनै समाचार पत्रपत्रिकाहरूमा आइरहेकै छन्। चीनमा यही कारणले अत्यधिक सम्बन्ध विच्छेदका घटनाहरू बढे रे। भण्डे ४० प्रतिशतका दरले भने महिला तथा बालिका माथि हिसा तीन गुणाले बढेको छ भनेर विभिन्न पत्रपत्रिकामा पढ्न सकिन्छ। नेपालको सन्दर्भमा भने हो भने हेरक दिन महिला हिसाका समाचारहरू जस्तै १३ वर्षे बालिका बलात्कृत भएको घटना, १९ वर्षीया युवतीद्वारा आत्महत्या, महिलालाई आगो लगाई हत्या गर्ने प्रयास, युवती घरभित्र मृत अवस्थामा फेला परिन् जस्ता अनेक घटनाहरू नआएको त दिने छैन। भनिन्छ मान्छेको सबैभन्दा सुरक्षित स्थान घर हो। तर, सबैभन्दा बढी महिला हिसा हुने स्थान पनि त्यही घर नै हो।

अहिले लकडाउनले गर्दा स्कूल, कलेजहरू बन्द छन्। सम्पूर्ण कार्यालयहरू बन्द भएका छन्।

सबैजना घरमै बस्ने, घरको सबै काम महिलाले नै सम्हाल्नु पर्ने, विहानै उठेर परिवारको लागि नास्ता, खाना, खाजा, बेलुकाको खाना बनाउने काम महिलाले मात्रै गरेको देखिन्छ। हुन सक्छ यसमा कहिलेकाँटी पुरुषको पनि सहभागिता त होला तर एकदमै न्यून, किनकि यो पितृसत्तात्मक सोच र मानसिकता भएको समाजमा पुरुषले घरभित्र वा भान्साको काम गर्न हुँदैन रे। सबै पुरुषले म म गरौं र आफूलाई समयसँगै परिवर्तन गर्न सिकौं। किनकि लैगिक समानता कायम गर्न तपाईंको ठूलो भूमिका छ। परिवर्तन आफूबाटै शुरू गरौं।

यो अवस्थामा महिलाहरूको स्थिति कस्तो होला हामी आफैँ कल्पना गरौं। छोराछोरीलाई भोक लागे आमालाई, श्रीमान्, परिवारलाई भोक लाग्यो भनेर सुनाउने तिनै महिलालाई, भान्साका के छ, के छैन के पकाउने भन्ने तनाव उनै महिलालाई, रासन पानी सकियो चिन्ता उनेलाई। रातिदिन घरभित्र बस्दा - बस्दा सबै मानिसहरू एक प्रकारको विक्षिप्त भएको अवस्था छ अहिले। बच्चाहरू बाहिर खेल्न जान

समयमा भ्रगडा भइरहेको सुनिन्छ। अस्ति बेलुका त भन्नु रुवाबासी नै चलेको सुनियो। थाहा छ यो सबै गरिवीकै कारण हो, यो लकडाउनकै कारण हो। थाहा छैन यसरी नै लकडाउन बढ्दै गयो भने ती महिलाको अवस्था के हुने हो, ती बच्चाबच्चीहरू, त्यो परिवारको अवस्था। फेरि भन्न मन लाग्छ भगवान भरोसा।

गरिवी, अशिक्षा र पछौटेपनका कारण सामान्य अवस्थामा पनि नेपालमा महिला हिसाका घटनाहरू अत्यधिक छन्, त्यसमा पनि घरेलु हिसा। गएको वर्षको नेपाल प्रहरीको तथ्यांकलाई हेर्ने हो भने महिलाविरुद्ध हुने हिसाको ७८.८४ प्रतिशत घरेलु हिसा भएको देखिन्छ। घरेलु हिसापछि नेपाली महिलामाथि बलात्कार तथा बलात्कारपछि हत्या पनि त्यत्तिकै भएको छ। नेपाल प्रहरीकै गत वर्षको तथ्यांकले १७.७७ प्रतिशत बलात्कार, बलात्कार प्रयास तथा यौन हिसाको घटनाहरू भएको देखाएको छ। यो वर्ष कोरोनाकै कारण यो तथ्यांक बढ्ने खतरा छ।

अहिलेको यो विकराल समयमा महिला हिसाका घटनाहरू विश्वव्यापी रुपमा अत्यधिक बढेका छन्। फ्रान्समा गत हप्ताको तथ्यांक अनुसार ३२ प्रतिशत घरेलु हिसाका घटना बढे भए भने पेरिसमा मात्र ३६ प्रतिशतले बृद्धि भयो रे। त्यस्तै इटली, स्पेन, अमेरिका, बेलायत लगायत कोरोना प्रभावित सबै देशहरूमा घरेलु हिसाका घटनाहरू अत्यधिक बढिरहेका छन्, यस मामिलामा नेपाल पनि अछुतो नरहला। यस्ता घटनाहरूलाई सम्बोधन गर्न युरोपेली देशहरू विशेष गरी फ्रान्स, जर्मनी, स्पेन, इटाली, बेलायत ब्राजिलले एकदमै राम्रा सकारात्मक कृपाकलापहरू गरेको देखिन्छ। जस्तै फ्रान्सले घरेलु हिसा पीडितहरू होटलमा बसे उक्त होटलको बिल सरकारले तिर्ने व्यवस्था गर्यो। जर्मनीले घरेलु हिसा पीडितहरू बस्नका लागि होटल खाली गरेको छ भने गेट हाउसहरूलाई सेफ हाउसमा परिणत गरेका छ।

यो विषयमा नेपालमा भने सरकारको ध्यान नगएको अवस्था छ अहिले। यस्तो अवस्थामा सरकार भन्नु संवेदनशील भएर सोच्नु पर्नेमा भन्नु भएको सेवा पनि निष्कृय पारिएको छ। एउटी जाने बुझे महिलामाथि हिसा भए पनि कहिले कुनै निकायमा जाने भने अच्योत छ।

सरकारले यस्तो अवस्थामा हिसापीडित महिलाहरूको उद्धारका लागि केही योजनाहरू तुरुन्त ल्याउनु पर्ने देखिन्छ। महिला हिसाको विषयलाई सम्बोधन गर्न सबैपक्ष संवेदनशील हुन अति नै आवश्यक छ आज। महिलामाथि भइसकेका हिसाका घटनाहरूलाई सम्बोधन गर्नु उत्तिकै जरुरी छ। किनकि यो समस्या महिलाको मात्र समस्या होइन। यो समग्र देशको समस्या हो, महिला पुरुष दुबैको समस्या हो। यस विषयमा संवेदनशील होऔं, संवेदनशील भएर सोचौं। (महिला खबर)

अमेरिकामा १० लाखभन्दा बढी संक्रमित

बर्लिन, बैशाख १७। विश्वव्यापी महामारीका रुपमा फैलिएको कोरोनाभाइरसबाट संयुक्तराज्य अमेरिकामा संक्रमित हुने व्यक्तिको संख्या १० लाख नाघेको छ। कोरोनाभाइरसबाट निकै प्रभावित युरोपेली मुलुकहरूमा भने लकडाउन विस्तारै खुकुलो बनाउने तयारी हुन थालेका छन्।

जर्मनीले बुधवारदेखि सामान किन्न पसल जाने हरेक व्यक्तिलाई मास्क लगाउन अनिवार्य गरिएको छ। कोरोना महामारी पुनः शुरू हुने खतराकै बीच आर्थिक क्षति कम गर्न पनि लकडाउनलाई केही खुकुलो बनाउन लागिएको हो। यही कोरोना संकटले अमेरिकामा लाखौं मानिसलाई बेरोजगार बनाएको छ। यहाँ कोभिड-१९ का विरामीको संख्या विश्वमै सबैभन्दा बढी छ। एएफपीको गणना अनुसार, विश्वभर करिब २ लाख १८ हजारभन्दा बढीको मृत्यु भइसकेको तथ्यको करिब एक तिहाईको मृत्यु अमेरिकामा मात्र भएको छ।

शताब्दीमै सर्वाधिक खराब आर्थिक मन्दीको पूर्वानुमान गरिएसँगै सामानको मागमा व्यापक कमी आएको तथा यात्रा र पर्यटन क्षेत्रमा नराम्रो असर परेको छ। ब्रिटिस एयरवेजले खतराको घण्टी बजाइसकेको छ। कम्पनीले आफ्ना कर्मचारी एक तिहाईले कटौती गर्ने जनाएको छ।

लेबनानमा ठूलै आर्थिक संकटको अवस्था सिर्जना भइसकेको छ। राष्ट्रव्यापी लकडाउनको वेवास्ता गर्दै मानिसहरू सडकमा प्रदर्शनमा उत्रिएका छन्।

अमेरिकामा १५ नेपालीको मृत्यु

अमेरिका, बैशाख १७। अमेरिकामा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) सङ्क्रमणबाट मङ्गलवार एक नेपालीको मृत्यु भएको छ। मृत्यु हुनेमा अमेरिकाको भर्जिनिया राज्यमा बस्दै आएका महेश पन्थी रहेका छन्। विरामी भएर गत चैत २६ (अप्रिल ८ तारिख) गते उनी अस्पतालमा भर्ना भएका थिए। उनीसमेत गरी अमेरिकामा मृत्यु हुने नेपालीको संख्या १५ पुगेको छ। तीमध्ये न्युयोर्कमा १२, कोलोराडोमा दुई र भर्जिनियामा एक जना रहेका छन्।

मेरिल्याण्ड राज्यका विधायक ह्यारी भण्डारीले दिएको जानकारीअनुसार १५ जनामध्ये सबैलाई कोरोना सङ्क्रमित भनेर पुष्टि गर्ने मजबुत आधार त छैन, तर कोरोना सङ्क्रमणका कारण मनोवैज्ञानिक त्रासले केही नेपालीको हृदयघातका कारणले पनि मृत्यु भएको देखिन्छ। उनी भन्छन्- अरु रोग लागेका व्यक्तिमा कोरोनाको सङ्क्रमणले छिटो आक्रमण गर्ने र मानिसको रोगप्रतिरोधी क्षमता कमजोर गराई मृत्यु नजिक पुऱ्याउने गरेको देखिन्छ।

यसैबीच एक महिना अगाडि मृत्यु भएका विष्णुकुमार राईको शवलाई मङ्गलवार अन्तिम संस्कार गर्न सफल भएको भण्डारीले जानकारी दिए।

फ्रान्सेली प्रधानमन्त्री एडुआर्ड फिलिपले दैनिक आर्थिक गतिविधि निकै जोखिमपूर्ण रहे पनि आम सर्वसाधारणका लागि यो बाध्यतात्मक भइसकेको बताएका छन्। फ्रान्समा अर्को महिनादेखि पसलहरू, बजार र केही विद्यालयहरू खुला गर्ने योजना अघि सारिएको छ। अरु केही महिनासम्म सार्वजनिक यातायात र भेटघाटका क्रममा मास्क अनिवार्य गरिएको छ।

इटाली, स्पेन र फ्रान्समा कोरोनाभाइरसबाट सर्वाधिक प्रभाव परेको छ। यी हरेक मुलुकमा २३ हजारभन्दा बढीको मृत्यु भएको छ। स्पेनले अर्को दुई महिनाभित्र प्रतिबन्धहरू विस्तारै खुकुलो बनाउने जनाएको छ। इटालीमा अर्को साताबाट मानिसहरूलाई घरबाहिर गएर व्यक्तिगत अभ्यास गर्न तथा नातेदारसँग भेटघाट गर्न फुकुवा गरिने छ। तर अंकमाल गर्न र हात मिलाउन निषेध गरिएको छ।

रसियादेखि नाइजेरियासम्मका मुलुकले लकडाउनलाई खुकुलो बनाउने योजना अघि सारेका छन्। विज्ञहरूले प्रतिबन्धहरू चाँडै खुकुलो बनाउँदा भाइरस संक्रमणको दर बढ्ने चेतावनी दिइरहेका भए पनि लकडाउन खुकुलो बनाउने योजना अघि बढेका छन्। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले कोरोनाभाइरसको प्रसार रोक्न नसकेको भन्दै चीनमाथि लगातार आरोप लगाइरहेका छन्। तर बेइजिङले अमेरिकी आरोपको खण्डन गरिरहेको छ।

दक्षिण अमेरिका, ब्राजिलमा सर्वाधिक असर परेको छ। यहाँ ५ हजारभन्दा बढी व्यक्तिको मृत्यु भइसकेको छ। पेरुको जेलमा भड्किएको हिसामा नौ जना कैदीको ज्यान गएको छ।

भारतमा मृतकको संख्या १००७

नयाँदिल्ली, बैशाख १७। भारतमा कोरोनाभाइरसबाट ३१ हजार ३ सय ३२ जना संक्रमित भइसकेको स्वास्थ्य तथा परिवार कल्याण मन्त्रालयले बुधवार जनाएको छ। पछिल्लोपटक कोरोना संक्रमित ७३ जनाको मृत्यु भएको छ। यो सहित भारतमा कोरोना संक्रमितमध्ये एक हजार ७ जनाको मृत्यु भएको छ। भारतमा देखिएका कोरोना पीडितमध्ये ७ हजार ६ सय ९५ जना निको भएर घर फर्किएका छन् भने हाल २२ हजार ६ सय २९ जना उपचारका क्रममा छन्। मन्त्रालयका अनुसार भारतको महाराष्ट्र राज्यमा कोभिड-१९ बाट सर्वाधिक ९ हजार ३ सय १८ जना संक्रमित भएका छन् जसमध्ये १ हजार ३ सय ८८ जनाको भएका छन्। महाराष्ट्रमा मात्र चार सय जनाको मृत्यु भएको छ।

दोस्रो बढी संक्रमित भेटिएको गुजरातमा तीन हजार ७ सय ४४ जनामा संक्रमण देखिएको छ। यहाँ एक सय ८१ जनाको मृत्यु भएको छ। दिल्लीमा भने तीन हजार ३ सय १४ जना संक्रमित भएकामा ५४ जनाको मृत्यु भएको छ। मध्य प्रदेशमा दुई हजार ३ सय ८७ जना, गोवामा ७ जना, अरुणाचलमा १ जना, मणिपुरमा २ जना, त्रिपुरामा २ जनामा कोरोना संक्रमण देखिएको छ।

लकडाउन कार्यान्वयनमा प्रहरीको सक्रियता बढ्यो

भनापा, बैशाख १७। विश्वव्यापीरूपमा फैलिएको कोभिड-१९ को सङ्क्रमण रोक्न नेपाल प्रहरीले मुलुकभर थप सक्रियता बढाएको छ। सरकारले जारी गरेको लकडाउनलाई पूर्ण कार्यान्वयनका लागि प्रहरीले गाउँगाउँसम्म सक्रियता बढाएको हो। गृहको निर्देशनअनुसार पछिल्लो समयमा प्रहरीले लकडाउनलाई थप कडाइसमेत गरेको छ।

प्रहरी महानिरीक्षक ठाकुरप्रसाद ज्ञवालीले लकडाउनका बेला व्यक्तिलाई घरबाट बाहिर निस्कन नदिन र पासबिनाका सवारी आवागमनमा रोक लगाउन मातहतका प्रहरीलाई आवश्यक निर्देशन दिएको बताए। कालोबजारी नियन्त्रण गर्ने लकडाउन पालना गराउने तथा अनुगमन गर्ने एवम् उल्लङ्घन गर्नेलाई नियन्त्रणमा लिने काममा समेत प्रहरी सक्रिय रहेको प्रहरी महानिरीक्षक ज्ञवालीको भनाइ छ।

प्रहरीले करिब ३५ हजार पटक मार्फिङ गरेर सचेतनामूलक कार्यक्रम गरेको जानकारी दिँदै उनले अपराध अनुसन्धान, अपराध नियन्त्रण तथा शान्ति सुरक्षाका साथै विपद् र विषम परिस्थितिबाट सिर्जित घटना रोक्न योजनाबद्धरूपले काम अघि बढाइएको बताए। लकडाउनको कार्यान्वयन अनुगमनका लागि आधुनिक प्रविधि (ड्रोन) को समेत प्रयोग गरी प्रहरीले गतिविधिको निगरानी गरिरहेको छ। पहिलोपटक घरबाट बाहिर निस्केका व्यक्तिलाई लकडाउनको जानकारी गराएर जहाँबाट आएको हो त्यहाँ फिर्ता पठाउने र पुनः दोहोर्‍याएर आएमा आवश्यक कारवाही गर्ने गरिएको प्रहरी प्रधान कार्यालयले जनाएको छ।

राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान महाराजगञ्जका कार्यकारी निर्देशक प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक तारिणीप्रसाद लम्साले हाल तालिम स्थगन गरी प्रहरी कर्मचारीलाई लकडाउनको कार्यान्वयनका लागि खटाइएको जानकारी दिए। सम्भावित अवाञ्छित गतिविधियारे चनाखो हुँदै स्वास्थ्यकर्मी, अस्पताल, भीडभाड व्यवस्थापनमा प्रहरीले सक्रियता बढाएको जनाइएको छ।

अलबिदा यादव !

रमेश्वर सुवेदी

जीवन बुझ्नु भनेको कठिन रहेछ विषय । ज्ञानहरुको माफमा एउटा भौड मात्र हो जन्ने इच्छा मान्नेको । भोगाई र उमेर अनुरूप बुझाइ र दृष्टिकोण आ-आफ्नै हुँदा रहेछन् सबैमा । त्यसैले ज्ञानको पूर्णता सधैं अपूर्ण हो भन्नु ज्ञानीहरु पनि ।

यो बेला म "लुँडो" को त्यो गोटी भएको छु जो "होम" पुग्ने लाया निलेर सर्पले फेरि पुच्छरमै पुऱ्याएको छ । बुझ्नुका थुप्रै प्रयत्नहरुबाट चिप्पिएर "फेल" भएको विद्यार्थीको निराशा जस्तो भएको छु । अनि, जित्दा-जित्दै हारको खेलाडीको मनोदशाले घेरिएको छु ।

लाग्छ - साह्रै मिश्रित अर्थात "कम्प्लिकेटेड" भ्रमहरुको भुमरीमा घुमिरहेको "त्रिसंक्" हुँ । यसलाई वरिपरिको मनोविज्ञानले वही नै "सेन्टिमेन्ट" को अर्थ लगाउला सायद ! सोचिरहेछु म आफै पनि ।

भरखेर पिताजीको देह रुपान्तरणको आकस्मिक घटनाले जीवनको शास्त्रतर्पण पनि जिल्लिएको म, संगसंगै जस्तो मृत्युवरण गर्न पुग्नु भएका पिताजीका फुफुका ३ छोराहरुको बारेमा पनि सोचिरहेको हुँदो हुँ । लगत्तै उता पहाडमा काकीहजुरआमा र काठमाडौंमा अर्का काकाको मृत्यु शोकको विषय पनि उक्तै तारा हुँदो हो । वैश्विक महामारी त हरपलको सरोकार नै हो । तर, कल्पना नै नगरको एउटा मृत्युले साह्रै नजिकबाट स्पर्श गरेर गयो लकडाउन मै मलाई यो पटक ।

भाइ यादव रिमाल । नाताले उ फुफुको नाति हो र म मामाको नाति । नाताभन्दा पनि धेरै नजिक थियो हाम्रो मित्रता । २०२९ सालदेखि सँगै थियौं । हामी इलामदेखि र उनीहरु आसामदेखि बसाइँ सरेर फापाको तत्कालीन शनिश्चरे -९ हालको अर्जुनपुर-९ मा स्थायी वासिन्दा बनेका हौं । त्यति बेला म ८ वर्ष र उ ७ वर्षको थियो । कालिला हामी संगसंगै खेल्थौं, रमाउँथ्यौं, पढ्थौं । र, कुनैदिन वयस्क पनि भयौं संगसंगै ।

पिताजीको देहान्त भएको ७५ औं दिनमा यादव पनि गयो नफकिने बाटो । कस्तो बिचित्र ! विश्वास नै नलाग्ने । वैश्वीक देशानले सस्तिएको मृत्युको छेउबाटै गयो महंगा-महंगा यादव छोडेर यादवले पनि फेरि । यसो भनिरहँदा मलाई आफ्नै विश्वासले गिज्याइरहे भँ लाग्छ । मनका कुरा बाहने, सुख दुःख साटने भर-अभरको एउटा साथी त हुँदो हो नि मेरो ऊ जस्तै सबैको । आँडोले, भरपर्दो र विश्वासिलो साथी थियो ऊ । अप्ठ्यारो पर्दा साथ दिने । बोलेको पुऱ्याउने । ऐनमौकामा उचित सल्लाह र परामर्श दिन सक्ने । सामाजिक कार्यमा रुची भएको थियो ऊ । नजिकको एउटा प्यारो मान्छे आँखाबाट गुमाउनुको पीडा साक्षात्कार गरिरहेछु म ।

मृत्युको ठीक दिन दिनअघि यादव र मसँगै थियो हाम्रो घरमा । पहिलोपल्ट उसलाई हृदयघातको लक्षण त्यही देखिएको हो । करिब १० मिनेटको निरन्तर प्रयास पछि बुहारी हिमाले सकुशल घर फर्काउन सफल भएकी थिइन् उसलाई मुटुमा पम्प गरेर । त्यसपछि डाक्टरको सल्लाहमा घरमै आराम गरिरहेको थियो ऊ ।

"मेरो मुटु ठीक छ" भन्थ्यो सोध्यो भने । पाँच वर्ष जाति भयो होला उसलाई मुटु सम्बन्धी समस्या देखापरेको । पहिलोपल्ट गङ्गालाल हृदयरोग केन्द्रमा परामर्श र उपचारकालागि जाँदा त्यहीँ थिए म पनि । चेकअप पश्चात् नियमित औषधि सेवन गर्ने र परहेजमा रहने गर्थ्यो ऊ । साह्रै धेरै आत्मबल बोकेर हिँड्थ्यो । त्यसैले पनि कहिल्यै विरामी सम्भन्धेन आफूलाई । सधैं व्यस्त रहन रुचाउँथ्यो र त्यसैमा रमाउने आदत बसाइसकेको थियो । दस वर्षअघि नै माता दमयन्ताको आकस्मिक निधन भएपछि पिताजीले घर व्यवहारको जिम्मा लगाउनु भएथ्यो उसैलाई । कुशलतापूर्वक बहन पनि गर्थौं त्यो जिम्मेवारी र सधैंको व्यस्त मान्छे बनायो आफूलाई । सधैं व्यवहारका नयाँ-नयाँ योजना बुन्ने र कार्यान्वयन

पनि गरिरहने उसको सकृयता छक्क लाग्दो थियो । उसलाई जागीर खाने फुसंद नै भएन । हामी त रिटायरमेन्टको वारेमा पनि सोच्थौं तर उसले कृयाशिलतामै टुङ्ग्यायो जिव्दगी । दूरदर्शी पनि थियो उसको सोच भरे, भोलि र आगामी दिनका उसका तयारी अनि व्यवस्थापन हिजै तय भइसकेका हुन्थे । साह्रै हतारै मान्छे कामको लागि । सायद यति छिट्टै जानु थियो उसलाई ।

२०७७ साल वैशाख १९ गते राति ९ बजे भाइ वसन्तको फोन आयो काठमाडौंबाट भरखेर अस्पताल लगिएको । त्यसपछि लकडाउन मै दौडिए म विर्तामोडतिर । विर्तासिटी हस्पिटल पुऱ्याइएको उसको सुस्वास्थ्यको खबर सुन्ने एउटै मात्र इच्छा थियो सबैको बाहिर । तर, केही क्षण मै यो हृदयलाई चिरा पाउँदै सबैभन्दा अप्रिय लाग्ने खबर लिएर आयो एउटा हावाको भोँका र गयो । यादवले सवाका लागि छोडिसकेको थियो यो दुनियाँ । त्यहाँ छोडिएका थिए उसका सपना र हामी मात्र ।

त्यो बेला मभित्र ज्वालामुखी फुटिरह्यो । आँशु बनेर निस्किए लाभाहरु । यसअघि मैले देखे सुनेको भन्दा धेरै भिन्न थिए यी श्रव्य-दृश्य । अनि, सम्भौं पहिलो हृदयघातको भोलिपल्ट म रिमाल निवास विर्तामोड पुग्दा ऊ आफू स्वस्थ छु भन्ने दृढ विश्वासमा थियो । हरतरहले आफ्नो स्वास्थ्यको सबलता पुष्टि गरिरहेथ्यो । अरुलाई तनाव होला भन्ने सतर्कता पनि हुन सक्थ्यो । बडो खपालु स्वभाव हो पहिला पनि । हतपत एया नदेखाउने । भन्थ्यो किन अत्याउनु अरुलाई । यसरी शरीर कमजोर भएको अवस्थामा आत्माविश्वासले मात्र थुगु कति ? मृत्यु हुनु पूर्व मेसेन्जरमा हाम्रा खबर आदनप्रदान भइरहेथे विर्तासो । सञ्जीत मन पराउँथ्यो खुब । मैले सुकाएथे गीत र जोक सुन् । हाँस र हँसाउन । अनि, तनाव नलिन । तर, काम लागेन कुनै । वास्तव मै समयले एउटा क्रूर ठट्टा गर्थो हामीसँग ।

बुहारी हीमा, छोरीहरु सुमिन्मा, सुवेका, छोरो सुवर्ण, भाइ वसन्त, बुहारी पूजा, भतिजो आयुश अनि दिदीहरु टीका, मेनुका र योगकुमारी लगायत आफन्त, कुलकुटुम्ब र मित्रगण सम्पूर्णलाई स्तब्ध बनाएको छ यो मृत्युले । विश्वास नै लाग्न नसकेको दृश्य बारम्बार दोहोरिइरहन्छ मस्तिष्कमा । असमयमा स्थगन भएको छ एउटा ऊर्जा चल्दाचल्दै हावामा । पूर्वस्मृतिहरुको ओडोरले घेरिएको छु म । ऊ गएको बाटो त्यो नफकिने बाटो हेरिरहेछु आँखाले । अलबिदा यादव ! हार्दिक श्रद्धाञ्जलि !!

rs_pureveda@yahoo.com

रहेनन् अभिनेता इरफान खान

बलिउड अभिनेता इरफान खानको ५४ वर्षको उमेरमा बुधवार निधन भएको छ । खानको मुम्बईको कोकिला बेन धरुभाइ अम्बानी अस्पतालमा निधन भएको हो । उनी दुई वर्षदेखि क्यान्सरको उपचार गरिरहेका थिए । खानलाई न्युरोएन्डोक्राइन ट्युमर भएको थियो ।

उनको निधनको समाचार निर्देशक सुजित सरकारले ट्वीटबाट दिएका हुन् । जयपुर राजस्थानमा सन् १९६६ मा जन्मिएका खान थिएटरबाट सिनेमाबाट आएका थिए । उनको अन्तिम सिनेमा सात महिनाअघि रिलिज भएको अंग्रेजी मिडियम हो । गत शनिवार उनकी आमाको निधन भएको थियो । खानले सलाम बम्बे, मन्सुल, पार्नसिड तोमार, र लन्डन बक्स, पिक्चु, तलवार, हिन्दी मिडियमजस्ता चर्चित सिनेमामा अभिनय गरेका थिए । बलिउडमात्र होइन खानले स्लमडग मिलिनियर्स, जुरासिक वर्ल्ड, द अमेजिङ स्पाइडर म्यान र लाइफ अफ पाइजस्ता अन्तर्राष्ट्रिय ब्लकबस्टर सिनेमामा काम गरेका थिए ।

लागूऔषधसहित मोदी पक्राउ

मोरङ, वैशाख १७ । मोरङको विराटनगर महानगरपालिका-१९ दैर्याबाट लागूऔषध सहित एकजना पक्राउ परेका छन् ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङबाट सादा पोशाकमा खटिएको प्रहरीको टोलीले विराटनगर महानगरपालिका-५ का ३४ वर्षीय दिलबन्धुप्रसाद मोदीलाई १०० एमएलको डाईलक्स डिसी १५ बोटल, नाईटभेट ट्याब्लेट ३० चक्की र स्पास्मोप्रोक्सिबन २४ चक्कीसहित पक्राउ गरेको हो । पक्राउ परेका मोदीको सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङले जनाएको छ ।

३८ जना आइसोलेसनमा

विराटनगर, वैशाख १७ । प्रदेश नं १ मा मंगलबारसम्म पाँच हजार ९ सय जनाको कोभिड-१९ को परीक्षण भएको छ भने स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा ३८ आइसोलेसनमा रहेका छन् ।

पीसीआर विधिबाट एक हजार १९ र आरडीटी विधिबाट चार हजार ८ सय ८१ जनाको परीक्षण भएको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद कार्यालयको सूचना कक्षले जनाएको छ । प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका स्वारेन्टाइनमा ४ सय ४५ महिला दुई हजार १ सय ४० छन् भने १७ जना घर फर्केका छन् ।

नेपालमै कोरोनाको औषधि बनाइएको दावी

भनापा, वैशाख १७ । कोरोना महामारीले विश्व नै त्राहिमामा भइरहेका बेला त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गतको हेर्डीडाइस्थित वनविज्ञान अध्ययन संस्थानका एक प्राध्यापकले भने स्वास्थ्यकर्मीको निगरानीमा ३८ आइसोलेसनमा रहेका छन् ।

प्राध्यापक डा. ललितकुमार दासले विभिन्न स्वास्थ्यवर्द्धक जडीबुटीको सम्मिश्रणबाट औषधिको निर्माण गरेको दावी गरेका हुन् । भारतको बनारस हिन्दू विश्वविद्यालयबाट फाइटो केमेस्ट्रीमा पीएचडी उपाधि हासिल गरेका डा. दासले करिब २५ दिनदेखि आफ्नो प्रयोगशालामा केही एन्टीअक्सिडेन्ट यार्बिष्ठि र इन्जिमेन्टिक यार्बिष्ठि लिएर शोध गरी सो औषधि तयार गरेको जानकारी गराए ।

वन विज्ञान अध्ययन संस्थानको प्रयोगशालामा यसको थप परीक्षणका लागि चाहिने सुविधा नभएको बताउँदै डा. दासले सरोकारवालासँग सहयोगको आह्वानसमेत गरेका छन् । उनले कोरोना भाइरसको औषधि निर्माण गर्न कडा मेहेनत गरेको र यस क्रममा विभिन्न निर्देशिकाहरू अनुरूप काम गरेको दावी पनि गरे ।

यसअघि उनले जडीबुटीमा आधारित हर्बल स्थानिटाइजर बनाएका थिए । अध्ययन संस्थानका प्रमुख विजय यादवलागायतका वैज्ञानिक र रसायनविज्ञहरूले उनले अनुसन्धान गरेको प्रयोगशालामा पुगेर जानकारीसमेत लिएका छन् । चीन, जर्मनी, संयुक्त राज्य अमेरिका, संयुक्त

जबर्जस्ती करणीका सात घण्टामा उजुरी

भनापा, वैशाख १७ । एक महिनामा कपिलवस्तुमा जबर्जस्ती करणीका सात घण्टामा उजुरी दिइएको छ ।

कोरोना भाइरस (कोभिड -१९) संक्रमण नियन्त्रणका लागि एक महिनादेखि जारी लकडाउन अवधिमा जिल्लामा जबर्जस्ती करणीका घटना भएको कपिलवस्तु प्रहरीले जनाएको छ । घटनाका पीडितमा १० किशोरी र एक महिला छन् । किशोरीहरु आफन्त र चिनजान भएका व्यक्तिबाटै पीडित भएका छन् । घटना आफन्त र छरछिमेकबाट भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक सुनिल मल्लले जानकारी दिए । जबर्जस्ती करणीका सात मुद्दा दर्ता भई अदालतबाट म्याद थपिएको उनले बताए ।

पत्रिका समयमा पाउनु भएको छैन ?

मो. ९८०७९१०२२२

पत्रिकाको ग्राहक शुल्क भुक्तानी गर्नलाई निम्न नं. मा सम्पर्क गर्नुहोस् ।

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

अत्याधुनिक ट्राबो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको दूतो ट्याकीबाट सल्लोमा दूगर्धरहित हजुरहरुको सेफ्टी ट्याकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस् । चट्ट फोटो भेट्टा सेवा

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०
९८४२६५५७००, ९८०४९३६१००,
९८०७९३०७४०, ९८१९२९३९१४

वर्गीकृत विज्ञापन

सुवर्ण अवसर

नेपाल जल्द केयर सर्भिस प्रालिले होटल सम्बन्धी वेटर, कुक, हाउस किपिङका तालिम धमाधम भइरहेको छ । तालिम पछि रोजगारको ग्यारेन्टी गराइन्छ ।

नेपाल जल्द केयर सर्भिस प्रा.लि.

बित्तमोड : ०२३-५४६६६३/९८२६९२०००१
इलाम: ०२७-५२०१४०/९८२६९२०००२

हिजोको सूचनादाँको भाउ

छापावाला सुन : ७७,०००-
तेजावी सुन : ७६,७००-
असल चाँदी : ७२५-

सागा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

भनापामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको दूतो र सल्लो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस् ।

सागा सेफ्टी ट्याङ्की

सम्पर्क: ९८२४८९९१७४, ९८४४६४७०६७
९८०६०८३६७६, ९८६२६४८८२८२

आवश्यकता

सेक्युरिटी गार्ड:- ४० जना (महिला/पुरुष)
यहाँ नि:शुल्क सेक्युरिटी ट्रेनिङ गराइन्छ ।

सेगेन स्टा र सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि.

बित्तमोड भद्रपुररोड
०२३-५४३००३/५४६६९१४,
९८०१५९६८४०, ९८०१४९६८४९,
९८२४६७३९५५

कोरियन भाषामा विशेष छुट

दक्ष शिक्षकद्वारा सस्तो दरमा ग्यारेन्टिका साथ पठनपाठन धमाधम भइरहेको छ । साथै Trail Exam हरू पनि सञ्चालन गराइँदछ । चाडै सम्पर्क गर्नुहोला ।

Divine Int'l Academy (Dia)

Birtamode 023-543821, 9823714550
अन्धुवा खोला छेउ अतिथि सदन जाने बाटोको छेउमा ।

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरुको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल बित्तमोड भनापामा हाडजोनी तथा नसाका विरामीहरुको सफल उपचार ।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू -
गर्धन, ढाड, कम्मर दुख्ने, डिस्क प्रोत्साप, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको -
बाय रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुख्ने, जोनी जाम भएको -
शरीर फ्रमफ्रामजने, पोलो, लाटो हुने, कान्ने, -
प्यारालाइसीस तथा हिंडुन गाह्रो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुख बाडगिएको विरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।
- प्यारालाइसीस भएका तथा हिंडुन नसक्ने विरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ ।

स्पर्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड

नेपाल टेलिकम पूर्व बित्तमोड, फापा (फोन : ०२३-५४०१२३, ९८०३१५४६९९)

डाक्टर आउने बारेको सूचना

डा. पवन पराजुली NMC No. 7465
MBBS (BKPKHIS) Dharan
MD फिजिसियन (PGI, Chandigarh) India
DM, Gastroenterology (ION, TUTU) KTM

ग्यास्त्रो एण्ड हेपाटोलोजी पेट. आन्द्रा. कलेजो. प्याङ्क्रियाज रोग विशेषज्ञ

महिनाको दोस्रो र चौथो शनिवार (दिनको १२ बजेदेखि)
कान्तिपुर मेडिसिन एण्ड प्रधान डाइग्नोस्टिक सेन्टर

बित्तमोड अथुवा खोला छेउ (०२३-५४२८५४)

अर्जुनधारा यातायात प्रा. लि.द्वारा सञ्चालित
भनापाको बित्तमोडदेखि पाँचथरको रतिसम्मको दैनिक आरामदायी यात्राको लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस् ।

दानावारी. महामाई. लारुन्वा. रतिसम्म गाडी छुट्टेने समय:
बिहान : ७:३०, ८:३०, ९:५५, १०:५५, ११:५५, १२:५५,
बेलुका : ०२:१५ दानावारीसम्म । ०२:४५ सानो बर्दुसम्म ।
बित्तमोडबाट रतिसम्म जाने गाडी नम्बरहरू :
मेघन ५६४, मेघन १७९९, मेघन ५४४, मेघन ६२५, मेघन ३०७, मेघन ४१७
काठण्डर इन्चार्ज सतपथक नठपथक :
बित्तमोडबाट दानावारी : ९८४२६२३५२ सीताराम आचार्य (काका)
बित्तमोडबाट रवि : ९८१५९९०९४४ वीरेन्द्र राई

मेघ (वु. वे. वो. ला. लि. लु. लो. आ) -

नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ भने साथ दिनेहरु बढ्ने छन् । रचनात्मक काम बन्नुका साथै मनरोग धन आर्जन हुनेछ ।

बुध (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो) -
पहिलेको सफलताले थप हौसला जगाउनेछ । विछोडिएका परिवारजनसँग भेटघाट हुनेछ ।

मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. ख. के. को. हा) -
रमाइलो जमघटका बीच स्वादिष्ट भोजनको

आनन्द प्राप्त हुनेछ । विगतका कमी-कमजोरीलाई सुधार गर्ने मौका छ ।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) -
काममा अनायासै व्यग्रवान देखा पर्न सक्छ । भैपरी आउने खर्च बढ्नुका साथै अर्थ अभावले सताउन सक्छ ।

सिंह (भा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) -
फाइदाका लागि दोहोयाएर प्रयत्न गर्नुपर्ला । व्यवसायमा लगानी बढाउनुपर्ने स्थिति आउन सक्छ ।

अपिचिन्तित व्यक्तिको विश्वास गर्दा धोका हुन सक्छ ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ष. ठ. पे. पो) -
खर्च गरेर पनि त्यति फाइदा उठाउन नसकिएला । शुभचिन्तकहरूलाई बेवास्ता गर्नाले पनि दुख पाइनेछ ।

तुला (र. रू. रे. रो. ता. ति. तु. ते) -
मेहनतले आम्दानी बढाउनेछ । आयस्रोत बढ्ने र उठ्नुपर्ने रकम हातलागी हुने समय छ । श्रमको उचित मूल्यांकन होला । पढाइमा प्रगति हुनेछ ।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) -
कृषि तथा पशुपालनमा त्यति लाभ नभए पनि व्यापारमा प्रशस्त फाइदा हुनेछ । दिगो फाइदा हुने काम प्राप्त हुन सक्छ ।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. घा. टा. टो) -
अटिको काममा अरूको मुख ताक्नाले पछि परिनेछ । प्रतिफल हात पार्ने केही समय लाग्नेछ । व्यक्तिको विश्वास गर्दा धोका हुन सक्छ ।

मकर (मो. ज. जि. सि. सु. खे. खो. गा. गि) -
राम्रो कर्मफल प्राप्त हुनाले मन प्रसन्न रहनेछ । मेहनत

गर्दा जीवनशैलीमा परिवर्तन आउनेछ । प्रतिभित नतिजाले उत्साह जगाउनेछ ।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) -
विभिन्न अवसरले पछ्याउने छन् भने दिगो काममा जा बसाउने अवसर प्राप्त हुनेछ । पदासीन व्यक्तिकोसँग मित्रता बढ्नेछ ।

मीन (दि. दु. थ. ध. ज. दे. दो. व. वि) -
सामाजिक काम गर्ने अवसर प्राप्त हुनेछ । दाम, इनाम र प्रतिष्ठा कमाउने बेला छ ।